

VENDIM
Nr.17, datë 12.11.2004

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Gjergj Sauli	Kryetar i Gjykatës Kushtetuese
Zija Vuci	Anëtar i “ “
Alfred Karamuço	Anëtar i “ “
Fehmi Abdiu	Anëtar i “ “
Kristofor Peçi	Anëtar i “ “
Kujtim Puto	Anëtar i “ “
Xhezair Zaganjori	Anëtar i “ “
Petrit Plloçi	Anëtar i “ “
Sokol Sadushi	Anëtar i “ “

me sekretare Arbenka Lalica, në datën 12.7.2004, mori në shqyrtim në seancë gjyqësore me dyer të hapura çështjen me nr.19 Akti që i përket:

KËRKUES: MIRELA MISHGJONI, përfaqësuar nga avokat Agim Hysi, me prokurë.

SUBJEKTI I INTERESUAR: KËSHILLI I LARTË I DREJTËSISË, përfaqësuar nga Urim Bejleri, me autorizim.

OBJEKTI: Shfuqizimi i vendimeve nr.130, datë 27.5.2002 të Këshillit të Lartë të Drejtësisë dhe nr.83, datë 18.11.2002 të Kolegjeve të Bashkuara të Gjykatës së Lartë, si të papajtueshme me Kushtetutën.

Kërkuesja, ka pretenduar se Këshilli i Lartë i Drejtësisë dhe Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë i kanë cenuar të drejtën për një proces të rregullt ligjor duke shkelur kërkesat e nenit 42 të Kushtetutës së Republikës të Shqipërisë dhe të nenit 6 të Konventës Europiane për të Drejtat e Njeriut. Për shfuqizimin si të papajtueshme me Kushtetutën të vendimeve të sipërcituara, kërkuesja ka parashtruar se:

- Inspektorati i Këshillit të Lartë të Drejtësisë nuk e ka vënë në dijeni për konkluzionet e arritura gjatë kontrollit, si dhe nuk i ka komunikuar relacionin që ka shërbyer si shkak i procedimit disiplinor për shkarkimin nga detyra;

- Shqyrtimi i procedimit disiplinor nga Këshilli i Lartë i Drejtësisë është kryer në mungesë të saj. Nuk i është dhënë mundësia për të paraqitur pretendimet dhe provat gjatë procedimit disiplinor administrativ dhe për rrjedhojë i është mohuar e drejta për t'u dëgjuar dhe për t'u mbrojtur;

- Këshilli i Lartë i Drejtësisë e ka paragjykuar çështjen dhe nuk ka zhvilluar proces ligjor, duke cenuar parimin e prezumimit të pafajësisë. Përfundimin dhe vendimmarrjen nuk e ka arritur pas shqyrtimit të rrethanave konkrete të procedimit, por mbi bazë të analogjisë me çështjet e shqyrtuara më parë për subjekte të tjera;

- Këshilli i Lartë i Drejtësisë dhe Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë kanë shkelur parimin e pavarësisë së gjyqtarit, sepse kanë hyrë në mënyrën e zgjidhjes së çështjeve konkrete dhe në bindjen e brendshme të tij, duke shkelur kërkesat kushtetuese.

Përfaqësuesi i Këshillit të Lartë të Drejtësisë ka pretenduar se të dy vendimet janë rrjedhojë e një procesi të rregullt ligjor, duke dhënë këto argumente:

- Kërkesa e Ministrit të Drejtësisë për procedim disiplinor i është komunikuar kërkueses;

- Kërkueses i janë krijuar të gjitha mundësitë ligjore dhe praktike për t'u paraqitur vetë apo me përfaqësues në mbledhjen e Këshillit të Lartë të Drejtësisë;

- Ndaj saj është zhvilluar proces i rregullt disiplinor. Çështja e procedimit të saj disiplinor nuk ishte e veçantë, por e përbashkët me çështjet që ishin shqyrtuar më parë nga Këshilli i Lartë i Drejtësisë.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatorin e çështjes Sokol Sadushi, përfaqësuesit e kërkuases, të subjektit të interesuar dhe shqyrtoi çështjen në tërësi,

VËREN:

Këshilli i Lartë i Drejtësisë me vendimin nr.130, datë 15.7.2002 ka shkarkuar nga detyra e gjyqtarit kërkuesen me arsyetimin se ka shkelur kërkesat e neneve 375 dhe 387 të Kodit të Procedurës Penale. Këshilli i Lartë i Drejtësisë ka pranuar se këto shkelje “përbëjnë thyerje të rënda të disiplinës në punë në formën e veprimeve të kryera në kundërshtim me përmbushjen e rregullt të detyrës, parashikuar nga neni 41 pika 7 të ligjit “Për organizimin e pushtetit gjyqësor në Republikën e Shqipërisë”.

Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë mbi ankimin e paraqitur nga kërkuësja, kanë vendosur mospranimin e kërkesës për anulimin e vendimit të Këshillit të Lartë të Drejtësisë.

Çështja në shqyrtim lidhet me procedurat e ndjekura nga Këshilli i Lartë i Drejtësisë dhe Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë në një proces të natyrës disiplinore administrative për shkarkimin e gjyqtarit. Nga të gjitha pretendimet që ka parashtruar kërkuësja, Gjykata Kushtetuese për zgjidhjen e kësaj çështjeje është përqendruar në tre drejtime kryesore, të cilat fokusohen në juridiksionin e saj kushtetues dhe që lidhen me konceptin e të drejtës për një proces të rregullt ligjor.

1. Pretendimin e kërkuases për mosnjohjen me materialet e procedimit disiplinor dhe të zhvillimit të gjykimit në mungesë, Gjykata Kushtetuese e çmon të nevojshme ta analizojë në mënyrë të hollësishme për të konkluduar mbi baza kushtetuese për pranimin apo rrëzimin e tij.

Nga ana e Ministrit të Drejtësisë është kërkuar fillimi i procedimit disiplinor për marrjen e masës, vërejtje me paralajmërim ndaj gjyqtarës Mirela Mishgjonit, për arsye se ka shkelur kërkesat e nenit 387 të Kodit të Procedurës Penale. Nga ana e Inspektoratit pranë Këshillit të Lartë të Drejtësisë, është përpiluar një tjetër relacion për shkelje të ligjit në gjykimin e disa çështjeve penale dhe civile nga ana e gjyqtarës. Mbi këtë bazë, Ministri i Drejtësisë ka paraqitur një kërkesë shtesë për procedimin disiplinor të gjyqtarës për shkarkim nga detyra. Njoftimi për kërkesën shtesë të procedimit disiplinor të gjyqtarës nuk rezulton t’i jetë njoftuar sipas rregullave që parashikon Kodi i Procedurave Administrative, sepse në këtë kohë kërkuësja ka qenë e pezulluar nga detyra.

Këshilli i Lartë i Drejtësisë nuk ka mundur të shqyrtojë kërkesën për procedim disiplinor në datat 27.5.2002 dhe 15.6.2002, për arsye se kërkuësja ka paraqitur dy raporte mjekësore afatgjata me diagnozë neurozë depresive dhe sindromë depresive. Mbledhja e Këshillit të Lartë të Drejtësisë është shtyrë për në datën 15.7.2002. Kërkuësja ka njoftuar me telegram subjektin e interesuar se, për shkak të gjendjes së rëndë shëndetësore, nuk mund të ishte e pranishme në këtë mbledhje, duke paraqitur dhe një raport mjekësor. Këshilli i Lartë i Drejtësisë, në mungesë të kërkuases, ka vendosur zhvillimin e seancës dhe shkarkimin e saj nga detyra. Mbi këtë veprim të kryer nga subjekti i interesuar është përqendruar Gjykata Kushtetuese për t’i dhënë zgjidhje pretendimit të kërkuases për shkelje të së drejtës për një proces të rregullt ligjor.

Kërkuësja pretendon se nuk është dëgjuar në një seancë të rregullt ligjore nga Këshilli i Lartë i Drejtësisë. Rregulli i njohur dhe i sanksionuar në legjislacionin tonë është se gjyqtari nuk mund të shkarkohet pa u dëgjuar. Sipas nenit 44 të ligjit “Për organizimin e pushtetit gjyqësor në Republikën e Shqipërisë”, në çdo rast duhet të dëgjohet edhe gjyqtari që ka kryer shkeljen dhe verifikimi i pretendimeve të tij është i detyrueshëm. Në nenin 33 të ligjit “Për organizimin dhe funksionimin e Këshillit të Lartë të Drejtësisë” parashikohet mënyra e thirrjes së gjyqtarit konform rregullave të Kodit të Procedurave Administrative. Në nenin 7 pika 4 të rregullores “Për procedimin disiplinor të gjyqtarëve” të miratuar nga Këshilli i Lartë i Drejtësisë, parashikohet se kur mosparaqitja e gjyqtarit bëhet për shkaqe të arsyeshme, Këshilli i Lartë i Drejtësisë duhet të shtyjë shqyrtimin e procedimit disiplinor për në mbledhjen më të afërt, pasi të jetë shuar shkaku i mosparaqitjes.

Gjykata Kushtetuese çmon se këto rregulla procedurale që lidhen me të drejtën për t’u dëgjuar dhe për t’u mbrojtur nuk rezultojnë të jenë respektuar nga Këshilli i Lartë i Drejtësisë. Kërkuësja nuk është paraqitur në mbledhjen e Këshillit të Lartë të Drejtësisë, ku do të shqyrtohej kërkesa për procedim disiplinor, duke pretenduar se ka qenë me paaftësi të përkohshme për punë. Këtë mungesë e ka justifikuar me paraqitjen e disa raporteve mjekësore, diagnoza e së cilës rezulton të ketë qenë serioze. Mungesën e kërkuases, si dhe paraqitjen e raportit mjekësor subjekti i interesuar nuk e ka

konsideruar si shkak të arsyeshëm për të shtyrë zhvillimin e seancës dëgjimore.

Gjykata Kushtetuese vlerëson, se në procesin disiplinor që kishte të bënte me elemente esenciale të së drejtës së individit për të pasur një proces të rregullt ligjor ishte detyrë e Këshillit të Lartë të Drejtësisë të evidentonte dhe argumentonte shkakun e mosparaqitjes së kërkuësës. Raporti mjekësor i paraqitur nga kërkuësja përbën një akt zyrtar me vlerën e provës dhe që konsiderohet i vlefshëm, derisa nuk provohet falsiteti i tij. Ky është kuptimi i dhënë aktit zyrtar që merr vlerën e provës në Kodin e Procedurës Civile. Paraqitja e raportit mjekësor nga kërkuësja përbënte një shkak të përligjur dhe të arsyeshëm që Këshilli i Lartë i Drejtësisë të mos e shqyrtonte kërkesën për procedimin disiplinor ndaj saj, por të shtynte mbledhjen. Përsa kohë që shkakun e mosparaqitjes së kërkuësës konsiderohej i ligjshëm dhe i arsyeshëm, nuk mund të zhvillohej seanca dhe të merrej masa e shkarkimit të saj nga detyra, pa i krijuar mundësinë për t'u dëgjuar dhe për të zbatuar rregullat e kontradiktoritetit në gjykim.

Rregullat procedurale që duhet të zbatohen gjatë procedimit disiplinor të gjyqtarëve i referohen sipas nenit 33 të ligjit "Për organizimin dhe funksionimin e Këshillit të Lartë të Drejtësisë" edhe dispozitave të Kodit të Procedurave Administrative. Në nenin 96 të këtij Kodi, janë sanksionuar rastet se kur përjashtohet mundësia e palëve për t'u dëgjuar dhe shprehur pranë organit procedues. Në rastet që lidhen me marrjen e vendimeve urgjente apo kur është e qartë se një masë e tillë mund të kompromentojë ekzekutimin e vendimit, organi procedues mund ta zhvillojë gjykimin pa e dëgjuar palën. Gjithashtu lejohet zhvillimi i gjykimit në mungesë të palës së interesuar edhe kur ato kanë pasur rast të japin mendimin e tyre për çështjen gjatë zhvillimit të procedimit, si dhe kur informacioni i paraqitur gjatë procedimit të çon drejt një vendimi në favor të palës së interesuar. Në çështjen në shqyrtim nuk rezulton të ketë ekzistuar ndonjë nga rastet e sipërcituara që të ligjëronte zhvillimin e procedimit disiplinor në mungesë të gjyqtarës.

Në shqyrtimin dhe zgjidhjen e kësaj çështjeje, Gjykata Kushtetuese niset nga kuptimi kushtetues që i është dhënë të drejtës për një proces të rregullt ligjor. Jurisprudenca e Gjykatës Europiane të të Drejtave të Njeriut dhe në veçanti ajo shqiptare, kanë pranuar se elementet thelbësore të kësaj të drejte zbatohen si për procedurat gjyqësore, ashtu edhe për procedurat parlamentare dhe ato administrative. Vlera të tilla si pavarësia e gjyqësorit, paprekshmëria dhe palëvizshmëria e gjyqtarit që lidhet me statusin dhe mbrojtjen e tyre brenda kuadrit kushtetues, kontrolli mbi vendimmarrjen, paanësia në gjykim, e drejta për t'u dëgjuar dhe mbrojtur etj., janë trajtuar si elemente thelbësore të së drejtës për një proces të rregullt ligjor në jurisprudencën kushtetuese. Mosrespektimi i procedurës për realizimin e këtyre standardeve në një proces ligjor është konsideruar si cenim i vet thelbit të tij.

Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë, aktet ndërkombëtare, si dhe jurisprudenca e Gjykatës Kushtetuese kanë pranuar se e drejta për një proces të rregullt ligjor përbën një nga të drejtat e pakufizueshme të individit. Ajo është një e drejtë nëpërmjet së cilës individët kërkojnë realizimin e procedurave të rregullta dhe të ndershme ligjore. E drejta për një proces të rregullt ligjor paraqitet si një garanci për shtetasin kundër veprimeve të padrejta të organeve të pushtetit, si dhe përbën njëkohësisht një detyrim për këto që të mos cenojnë të drejtat dhe liritë e shtetasve pa u siguruar respektimin e procedurave të rregullta ligjore. Çdo organ i pushtetit publik gjatë ushtrimit të funksionit të tij kushtetues e ligjor është i detyruar të respektojë standardet e gjithëpranuara demokratike, të cilat kanë gjetur pasqyrimin e tyre në Kushtetutë. "Argumentimi i shkeljeve që atribuohen, respektimi gjatë shqyrtimit i parimit të ndarjes së pushteteve, njohja paraprake e personit ndaj të cilit kërkohet të merret masa e shkarkimit me materialet që e ngarkojnë me përgjegjësi, respektimi i të drejtës për t'u dëgjuar dhe mbrojtur si me anën e dhënies së sqarimeve paraprake, ashtu dhe gjatë shqyrtimit të çështjes, janë disa nga elementet bazë që garantojnë të drejtën kushtetuese të cilitdo për një proces të rregullt ligjor, si një e drejtë themelore, cenimin e së cilës, jurisprudenca e Gjykatës Kushtetuese e ka identifikuar në çdo rast si shkelje të Kushtetutës.¹

Mbi bazën e kësaj analize të hollësishme, në referencë të rregullave procedurale që parashikohen për zhvillimin e procedimit disiplinor ndaj gjyqtarit, si dhe konceptit kushtetues të së drejtës së individit për të gëzuar një proces të rregullt ligjor, Gjykata Kushtetuese konkludon, se në rastin konkret, Këshilli i Lartë i Drejtësisë ka shkelur të drejtën e kërkuësës për t'u dëgjuar dhe mbrojtur në kuptim të nenit 42 të Kushtetutës, si dhe të nenit 6 të Konventës Europiane për të Drejtat e

¹ Vendimi nr 75, datë 19.4.2002 i Gjykatës Kushtetuese, me objekt "Interpretimin përfundimtar të neneve 128, 140, 149 pika 2 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë", botuar në Fletoren Zyrtare nr. 13/2002.

Njeriut.

2. Lidhur me pretendimin për shkeljen e parimit të prezumimit të pafajësisë në një proces ligjor.

Parimi i prezumimit të pafajësisë është një ndër parimet kushtetuese që merr rëndësi thelbësore dhe që lidhet me garantimin e të drejtës për një proces të rregullt ligjor. Ky parim është pranuar se mund të cenohet jo vetëm nga gjyqtarë apo gjykata, por edhe nga autoritetet publike. Interpretimi i zgjeruar edhe tej procesit penal, ofruar nga Gjykata Europiane e të Drejtave të Njeriut, merr një rëndësi të veçantë edhe përsa i përket garantimit të të drejtave të parashikuara në Konventë në mënyrë praktike dhe efektive, jashtë kontekstit teorik ose iluziv. Ky parim mishërohet edhe në lidhje me zbatimin e nenit 6 paragrafi 2 të Konventës Europiane për të Drejtat e Njeriut.²

Gjykata Kushtetuese çmon se respektimi i parimit të prezumimit të pafajësisë përbën një ndër elementet e rregullsisë së një procesi ligjor. Sipas këtij parimi, autoriteti publik nuk duhet të fillojë procesin disiplinor me bindjen se personi që procedohet e ka shkelur ligjin. Detyrë e tij është që t'i krijojë mundësinë të gjykuarit disiplinorisht të mbrohet vetë ose nëpërmjet mbrojtësit dhe të japë vendimin e bazuar mbi provat që ndodhen të administruara në dosje, të cilat duhet të provohen nga inicuesi i procedimit në një proces të rregullt kontradiktoriteti.

Nisur nga këto koncepte që janë livruar edhe në jurisprudencën kushtetuese, vendase dhe të huaj, Gjykata Kushtetuese krijon bindjen se gjatë këtij procesi ligjor, Këshilli i Lartë i Drejtësisë e ka paragjykuar çështjen, duke cenuar parimin e prezumimit të pafajësisë. Gjykimi administrativ është bërë në mungesë të subjektit në procedim, të përfaqësuesit të tij, qoftë edhe të një përfaqësuesi të caktuar kryesisht, pa shkaqe të përligjura. Këshilli i Lartë i Drejtësisë nuk ka marrë masa për t'i siguruar kërkuar mbrojtjen apo mundësinë e ushtrimit të mbrojtjes në një proces ligjor. Konkluzionin përfundimtar për shkarkimin nga detyra të gjyqtarës, Këshilli i Lartë i Drejtësisë e ka arritur duke u bazuar në fakte dhe rrethana që lidheshin me subjekte të tjera në çështjet e shqyrtuara kohë më parë nga ky organ dhe jo pas vlerësimit të rrethanave konkrete të rezultuara nga gjykimi. Në procesverbalin e seancës së procedimit disiplinor të kërkuarës nuk rezulton të jenë përmendur shkeljet konkrete të pretenduara në kërkesën e Ministrit të Drejtësisë, diskutimi apo vlerësimi i veprimtarisë gjyqësore të kërkuarës, si dhe administrimi i provave që vërtetonin shkeljet e pretenduara. Cenimi i parimit të prezumimit të pafajësisë apo paragjykimi i kërkesës rezulton edhe nga deklaratimet e njëanshme të disa anëtarëve të Këshillit të Lartë të Drejtësisë gjatë gjykimit dhe përpara vendimmarrjes, të cilat ndodhen të pasqyruara në procesverbal.

Nga ky këndvështrim i problemit, Gjykata Kushtetuese çmon për rastin në shqyrtim, se nuk është zhvilluar proces gjykimi dhe për rrjedhojë, është shkelur e drejta e kërkuarës për të pasur një proces të rregullt ligjor.

3. Lidhur me pretendimin për shkeljen e parimit të pavarësisë, të paprekshmërisë dhe të palëvizshmërisë së gjyqtarit.

Në nenin 145 të Kushtetutës së Republikës të Shqipërisë sanksionohet se, gjyqtarët janë të pavarur dhe i nënshtrohen vetëm Kushtetutës dhe ligjeve. Me këtë kuptohet pavarësia, përgjegjësia dhe kompetenca e veçantë e gjyqtarëve në dhënien e drejtësisë, nëpërmjet zgjidhjes së çështjeve konkrete. Asnjë pushtet tjetër nuk mund të funksionojë si gjykatë dhe të ushtrojë detyrën e gjyqtarit.³ Askush nuk mund të ndikojë në dhënien e drejtësisë apo të ndërhyjë në bindjen e brendshme të gjyqtarit në zbatimin e ligjit. Këto standarde kushtetuese lidhen drejtpërdrejt me pavarësinë e pushtetit gjyqësor, si dhe garantojnë gjyqtarët për paprekshmërinë dhe palëvizshmërinë e tyre tej kritereve kushtetuese.

Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë në nenin 147 pika 6 ka parashikuar disa standarde të cilat garantojnë parimin e patundshmërisë së gjyqtarit. Shkarkimi i gjyqtarit mund të bëhet vetëm kur vërtetohen një nga katër kushtet e parashikuara në këtë dispozitë kushtetuese. Shkaqet që lidhen me kryerjen e një krimi dhe me paaftësinë mendore apo fizike përbëjnë fakte të tilla, të cilat duhet të vërtetohen nga organe të tjera të specializuara, ndërsa aktet e sjelljet që diskreditojnë rëndë pozitën dhe figurën e gjyqtarit, si dhe pamjaftueshmërinë profesionale kërkojnë një analizë të hollësishme nga

² Vendimi nr 18, datë 14.5.2003 i Gjykatës Kushtetuese, me objekt interpretimin përfundimtar të nenit 77 pika 2 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, botuar në Fletoren Zyrtare nr. 36/2003.

³ Vendimi nr 11, datë 27.5.2004 i Gjykatës Kushtetuese, botuar në Fletoren Zyrtare nr. 39/2004.

organi procedues, i cili rast pas rasti vlerëson ekzistencën e tyre.

Gjykata Kushtetuese në analizë të mëtejshme të këtyre koncepteve kushtetuese, çmon të nevojshme të theksojë, se kuptimi i termave kushtetuese që lidhen me shkarkimin e gjyqtarit duhet parë i lidhur ngushtë me procesin ligjor që zhvillon Këshilli i Lartë i Drejtësisë. Ky proces ligjor, që është një proces gjykimi disiplinor dhe i ngjashëm me procedurat administrative ka parimet e veta, të cilat lidhen me verifikimin, analizën dhe vërtetimin e atyre shkaqeve që i shërbejnë këtij organi për të marrë masën e shkarkimit nga detyra të gjyqtarit. Dispozita kushtetuese, që në thelb është edhe një dispozitë e karakterit procedural, ka për qëllim të përcaktojë në mënyrë taksative rastet e vetme të shkarkimit të gjyqtarit. Ekzistenca e këtyre shkaqeve kushtetuese për shkarkim përbën një garanci më shumë për funksionin që ata kryejnë, por edhe për vetë pushtetin gjyqësor që ata përfaqësojnë.

Gjatë ushtrimit të kontrollit konstitucional mbi vendimin e Këshillit të Lartë të Drejtësisë, Gjykata Kushtetuese përqendrohet vetëm në aspektin procedural të mënyrës së shkarkimit të gjyqtarit, pa hyrë në thelbin e çështjes. Në rastin në shqyrtim, Këshilli i Lartë i Drejtësisë ka shkarkuar kërkuesen nga detyra e gjyqtarit për arsye se ka shkelur kërkesat e neneve 375 dhe 387 të Kodit të Procedurës Penale. Këto shkelje i ka argumentuar si shkelje që: “përbëjnë thyerje të rëndë të disiplinës në punë në formën e veprimeve të kryera në kundërshtim me përmbushjen e rregullt të detyrës, parashikuar nga neni 41 pika 7 e ligjit “Për organizimin e pushtetit gjyqësor në Republikën e Shqipërisë”.

Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë ka sanksionuar principet themelore të pavarësisë dhe palëvizshmërisë së gjyqtarit, të cilat duhet t’i ketë parasysh organi gjatë procedimit disiplinor. Standardet e gjithëpranuara demokratike, të cilat kanë gjetur vendin e tyre në Kushtetutë, si dhe në disa vendime të Gjykatës Kushtetuese kanë përcaktuar dhe konsoliduar një sërë elementesh të procesit të rregullt ligjor, mungesa e të cilave zhvlerësojnë si procedurat, ashtu edhe vendimet e marra nga cilido organ.⁴

Këshilli i Lartë i Drejtësisë, duke mos iu referuar shkaqeve kushtetuese që parashikohen në nenin 147 të Kushtetutës ka cenuar drejtpërsëdrejti mbrojtjen kushtetuese të gjyqtarit, si dhe të drejtën e tij për një proces të rregullt ligjor. Ky organ, duke vlerësuar si shkak për shkarkim nga detyra të gjyqtarit mënyrën e gabuar të zbatimit të dispozitave materiale e procedurale për çështje konkrete në gjykim, jo vetëm ushtron atributet që nuk i përkasin, por ndërhyr drejtpërsëdrejti në objektivitetin dhe pavarësinë e gjykatës.

Gjykata Kushtetuese thekson se gjyqtari nuk mund të shkarkohet nga detyra për mënyrën e interpretimit dhe të zbatimit të ligjit, për sa kohë që nga rrethanat objektive dhe subjektive nuk rezulton se veprimet e tij mund të kenë qenë të qëllimshme dhe në kundërshtim të hapët dhe flagrant me ligjin apo me praktikatat unifikuese të gjykatave më të larta.

Lejimi nga ana e Kolegjeve të Bashkuara të Gjykatës së Lartë të shkeljeve të sipërcituara, të cilat për rastin në shqyrtim lidhen drejtpërdrejt me të drejtën e individit për një proces të rregullt ligjor, krijojnë bindje të Gjykatës Kushtetuese se edhe vendimi i tyre duhet të shfuqizohet si antikushtetues.

Nga sa parashtruar më sipër, Gjykata Kushtetuese arrin në përfundimin se i gjithë procesi i zhvilluar ndaj kërkueses ka shkelur të drejtën e saj për të pasur një proces të rregullt ligjor në kuptimin e nenit 42 të Kushtetutës, si dhe të nenit 6 të Konventës Europiane për të Drejtat e Njeriut.

PËR KËTO ARSYE:

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, duke u bazuar në nenet 42 e 131 shkronja “f” të Kushtetutës, si dhe në nenet 72 e 75 të ligjit nr.8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, me shumicë votash,

VENDOSI:

- Shfuqizimin si të papajtueshme me Kushtetutën të vendimeve nr.130, datë 27.5.2002 të Këshillit të Lartë të Drejtësisë dhe nr.83, datë 18.11.2002 të Kolegjeve të Bashkuara të Gjykatës së Lartë;

⁴ Vendimi nr 75, datë 19.4.2002 i Gjykatës Kushtetuese, me objekt “Interpretimin përfundimtar të neneve 128, 140, 149 pika 2 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë”, botuar në Fletoren Zyrtare nr. 13/2002.

- Dërgimin e çështjes për rishqyrtim në Këshillin e Lartë të Drejtësisë.
- Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

MENDIMI I PAKICËS

Nuk jemi dakord me konkluzionet e shumicës. Në analizën e pretendimeve të parashtruara nga kërkuesja, mendojmë se kërkesa e saj në Gjykatën Kushtetuese duhej të ishte rrëzuar për këto arsye:

1. Lidhur me pretendimin e parë të kërkueses, rezulton se ajo ka qenë në dijeni të dy relacioneve të Inspektoratit të Këshillit të Lartë të Drejtësisë që kanë shërbyer si bazë për fillimin e procedimit disiplinor të saj, si dhe të kërkesës së Ministrit të Drejtësisë drejtuar Këshillit të Lartë të Drejtësisë për fillimin e këtij procedimi. Në të tre rastet, dokumentet respektivë për marrje dijeni janë të firmosura nga vetë kërkuesja. Nga ana tjetër, rezulton se fillimisht, Këshilli i Lartë i Drejtësisë, ka bërë disa përpjekje për t'ia dorëzuar në shtëpi aktet e fillimit të këtij procedimi, bashkë me njoftimet për mbledhjen e Këshillit të Lartë të Drejtësisë, ku do të shqyrtohej edhe çështja e saj, por kërkuesja ka refuzuar marrjen në dorëzim dhe nënshkrimin e tyre. Veç këtyre rezulton se njoftimi për datën e shqyrtimit të çështjes, kërkueses i është bërë edhe përmes Kryetarit të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Vlorë, si dhe me lajmërim në gazetë. Këshilli i Lartë i Drejtësisë, është detyruar të shtyjë dy herë radhazi (përkatësisht në mbledhjet e datave 27.5.2002 dhe 15.6.2002), trajtimin e çështjes së procedimit disiplinor, për mungesë të kërkueses apo të avokatit të caktuar prej saj. Në të dyja mbledhjet e Këshillit të Lartë të Drejtësisë, ajo ka paraqitur raport dhe kërkesë me shkrim për shtyrjen e shqyrtimit të çështjes së saj. Këto fakte, hedhin poshtë pretendimin e kërkueses se nuk ka pasur dijeni për fillimin e procedimit disiplinor dhe për njoftimet mbi mbledhjet respektive të Këshillit të Lartë të Drejtësisë.

Herën e tretë, Këshilli i Lartë i Drejtësisë në njoftimin e përsëritur me telegram, ka njoftuar kërkuesen për mbledhjen e tij të radhës dhe i ka kërkuar në rast të pamundësisë për t'u paraqitur sërish në mbledhje, të merrte masa për të caktuar si mbrojtës një avokat. Në mbledhjen e datës 15.7.2002 të Këshillit të Lartë të Drejtësisë, ajo sërish nuk është paraqitur, si dhe nuk ka caktuar mbrojtës. Në këto kushte, Këshilli i Lartë i Drejtësisë ka konstatuar mungesën e vullnetit të kërkueses dhe e ka shqyrtuar çështjen në mungesë të saj. Në përfundim të shqyrtimit të çështjes me vendimin nr.130, datë 15.7.2002 Këshilli i Lartë i Drejtësisë, ka vendosur shkarkimin e kërkueses nga detyra si gjyqtare e Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Vlorë.

Për më tepër, vendimi nr.130, datë 15.7.2002 i Këshillit të Lartë të Drejtësisë, për shkarkimin nga detyra të kërkueses, është lënë në fuqi me vendimin nr.83, datë 18.11.2002 të Kolegjeve të Bashkuara të Gjykatës së Lartë dhe në këtë gjykim kanë marrë pjesë e kanë paraqitur pretendimet e tyre kërkuesja dhe avokati i caktuar prej saj.

2. Lidhur me pretendimin e shkeljes së parimit të prezumimit të pafajësisë, nga ana e Këshillit të Lartë të Drejtësisë, theksojmë se zbatimi i këtij parimi të rëndësishëm është karakteristikë e procesit penal, kurse çështja në shqyrtim nuk ka një natyrë të tillë.

3. Parimi i pavarësisë, paprekshmërisë dhe palëvizshmërisë së gjyqtarëve është një parim i rëndësishëm në funksion të garantimit të pavarësisë së pushtetit gjyqësor. Kushtetuta, në nenin 147, pika 6 parashikon mundësinë e shkarkimit të gjyqtarëve vetëm me vërtetimin e disa rasteve të caktuara.

Në përfundim të shqyrtimit të çështjes, Këshilli i Lartë i Drejtësisë dhe Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë, kanë arritur në përfundimin se procedimi disiplinor i filluar ndaj kërkueses ka qenë i drejtë dhe plotësisht i bazuar. Në Gjykatën Kushtetuese nuk mund të analizohen shkaqet e

shkarkimit nga detyra të kërkueses, pasi një gjë e tillë bie në kundërshtim me natyrën e gjykimit kushtetues të kërkesave që lidhen me pretendime për shkeljen e të drejtës për një proces të rregullt ligjor. Ky lloj gjykimi përqendrohet kryesisht në parimet bazë procedurale. Verifikimi, nëse qëndrojnë ose jo shkaqet e shkarkimit të gjyqtarit, është çështje që ka të bëjë me themelin e gjykimit në Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë dhe si i tillë nuk përbën objekt shqyrtimi për Gjykatën Kushtetuese.

Tiranë, më 12.11.2004

KRYETAR: Gj. Sauli

ANËTAR: P. Pilloçi, Xh. Zaganjori, K. Peçi